

Pomázi Polgár

Pomáz Város Önkormányzatának havonta ingyenesen megjelenő lapja

XXIX. évfolyam 6. szám

2020. június

KEZDŐDTEK A POLGÁRMESTERI UTCABEJÁRÁSOK

5. oldal

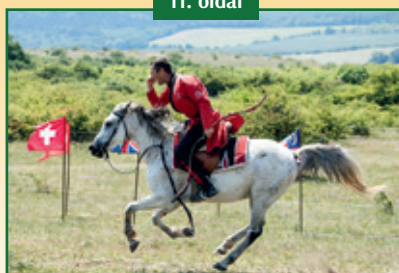
BESZÉLGETÉS
ORSZÁG ISTVÁNNAL

9. oldal

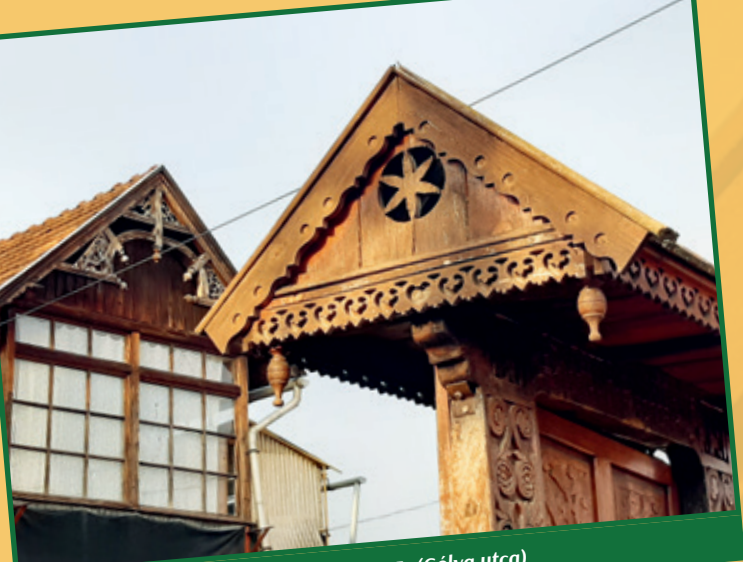
TRIANON 100 ÉVE

11. oldal

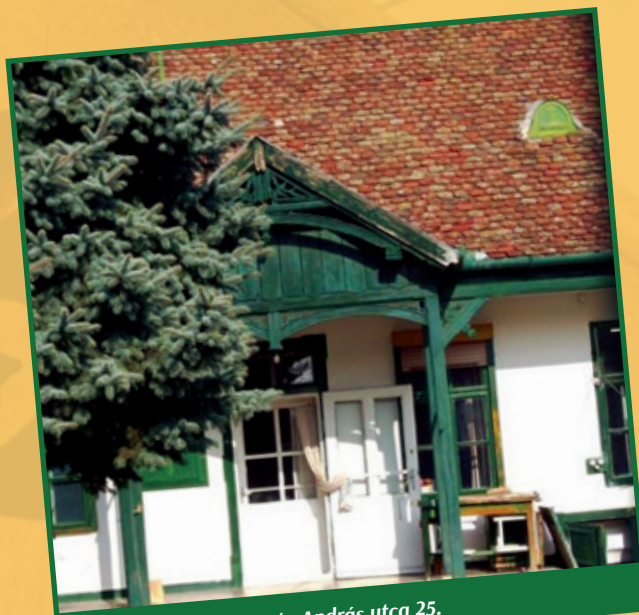

NÉMETHY CHRISTOPH INTERJÚ

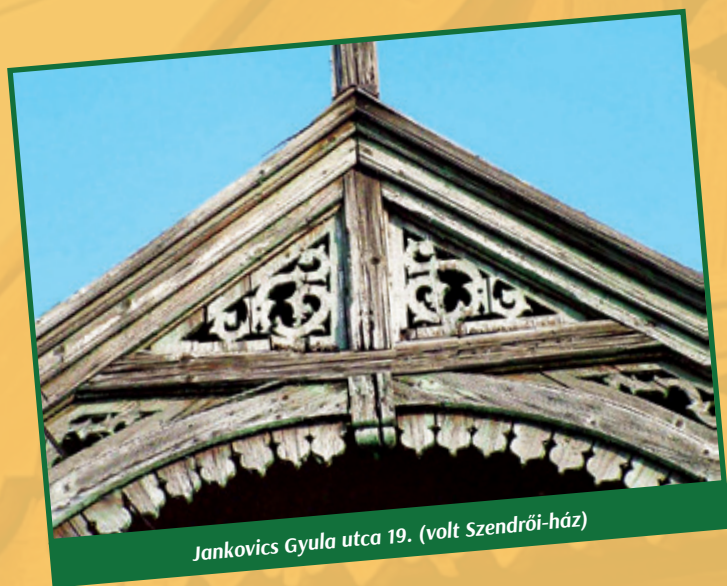
Áttöréssel díszített, faragással cifrázott deszka házoromzatok,
tornácok fából faragott, áttörtén fűrészelt ívei, tornácajtói
és mellvédjei Pomázon

Luppa Vidor utca 5. (Gólya utca)

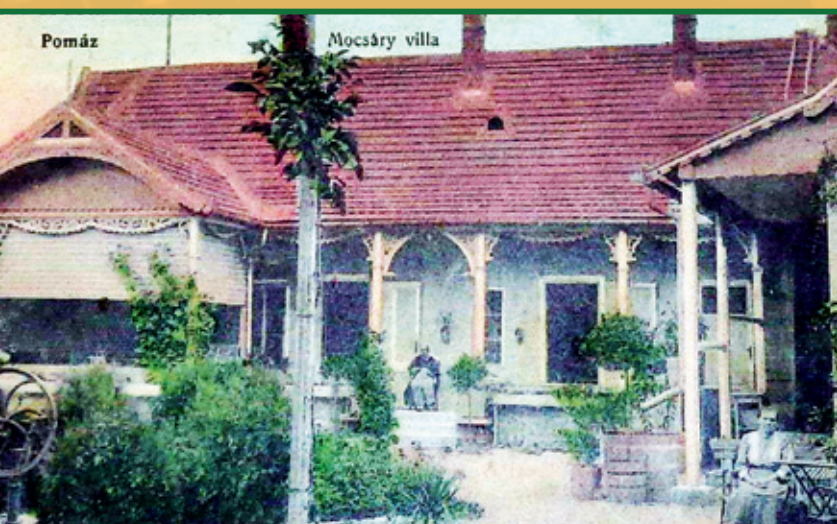
Fáy András utca 25.

Jankovics Gyula utca 19. (volt Szendrői-ház)

Templom tér 7.

Beniczky utca 8. (volt Mocsáry-villa)

Szerb óvoda

Vasvári utca volt Wattay kiskastély

Összeállította: Szcuka Attila

TARTALOM

VÁROSUNK

- 4 Polgármesteri utcabejárások
 4 Hírek
 5 Sok információra volt szükségünk
 6 Hírek
 7 Hasznos volt-e a Dera felújítása?
 8 Ügyes-bajos építési ügyek
 8 Szemelvények a tűzoltóság életéből

MÚLTUNKBÓL

- 9 Trianon 100 éve
 9 Jankovits Gyula milleniumi emlékművei
 10 Tesla Pomázon
 10 Wattay család történetéből – Buday Bornemisza Bolgár Pál

ÉRTÉKEINK

- 11 Önmagunkat meghaladni – Beszélgetés Némethy Christoph Iovasiájsszal
 12 Mit jelent nekem a zene?
 12 A tűzoltózenekar koncertje a Szent István téren
 13 A Helytörténeti Gyűjtemény kálváriája
 13 Felújítási munkák a szerb templomban
 14 Ha helyi termékeket, szolgáltatásokat keres
 14 Második menedék a cicák számára

KÖRNYEZETÜNK

- 15 Porból, s porrá
 15 Felejthetetlen eper, csodás málna
 16 Kertészkedjünk!

DIÁKÉLET

- 17 Év vége a Sashegyiben
 17 Készülünk a nyárra a német suliban!
 17 Teleki-Wattay Művészeti Iskola felvételizői

OLVASÓ OLDALA

- 18 Veszélyes üzem a közlekedés
 18 Gólyahírek

Egykori árvíz a Derán

83 évvel ezelőtt, 1937. május 23-án pusztító árvíz rohant ki a hegyek közül. Több halálos áldozatot követelt és óriási pusztítást végzett a faluban. Az árvíznek országos híre volt. Majd hosszú ideig a Dera csendes volt, a következő nagy árvíz 1999 júniusában volt Pomázon.

Az alábbiakban az 1937-es árvíz eseményeibe tekinthetünk be, és a szerencsétlenségben elhunyt lelkészre emlékezünk. A Magyarország című lap korabeli újságírója így látta a szomorú eseményt. (Kivonat a Pomáz Barátai Társaság gyűjteményéből): „Évtizedek óta nem látott felhőszakadás zuhant vasárnap délután az országra. Az özönvíznek is beillő vihar középpontja a főváros és környéke volt. (...) Pomázon két halálos áldozatot követelt a vihar: hősi halált halt mentés közben vitéz dr. Horváth József római katolikus lelkész és az árvízben lelte halálát Szabó Ferenc, a Pomáz mellett levő margitligeti árvaház húszéves kocsisa. Pomázon hét gyermeket keresnek, akik eltűntek. (...)

Pár kilométerre Pomáztól, a csobánkai hegyoldalban – útban Dobogókő felé – bájos liget közepén áll a Prohászka Ottokár árvaház. (...) Vasárnap délután két órakor a gyermekek már elköltötték ebédjüket, egyesek tanultak, sokan a kertben játszadoztak. A legapróbbak voltak itt, körülvették vitéz Horváth Józsefet, a kedves tisztelendő urat. Amikor megkezdődött az ézengés, a gyerekeket beküldte az árvaház épületébe. Egy pillanattal később már ömlött az eső, az istállókból keservesen bömbölni kezdtek az állatok.

Horváth József akkor arra gondolt, hogy megmenti az állatokat, felhajtja a magasabban fekvő árvaház udvarára, mert attól tartott, hogy a minden képzeletet felülmúló vihar árja előnti az alacsonyabban fekvő kisebb épületeket. Besietett az istállóba és terelni kezdte az állatokat.

De most észrevette, hogy négy apáca rémülten kiabál segítségért lenn a kertben. Hosszú ruhájukban dermedten állnak, mozdulni sem tudnak, az egyre emelkedő árban. A lelkész feléjük indult. Lépésről-lépésre harcolt az egyre magasabbra emelkedő árral. Egyszerre csak felkiáltott: a megáradt vízben nagy erővel sodródó szálfá derékon ütötte, a lelkész elvesztette az egyensúlyát, belezuhant a vízbe, az ár elkapta. Még csak azt hallották, hogy ezt mondja: – Miatyánk ki vagy a menyenyekben...

Azután az ár vitte magával tovább. A pap tudott úszni, hatalmas karcsapásokkal próbált menekülni az árvíz elől. A víz szélesebben vitte előre. A cigánytelepnél állt az egész falu, az emberek itt kétségbeesetten dolgoztak, hogy kimentsék azokat, akik a lelkészen kívül szintén a tengerre dagadt Dera partok hullámaiba sodródtak. Az emberek nyolc szerencsétlenül járt turistát mentettek ki egymásután, úgy, hogy köteleket, láncokat dobáltak feléjük, bár derékig vízben állottak.

Horváth Józsefet azonban még csak megközelíteni sem lehetett. Még látták, hogy kétségbeesetten próbál valamibe belekapaszkodni, de hiába. Segítségért kiáltott, hangosan imádkozott: az emberek Horváth József szavaiból csak foszlányokat hallottak, segíteni azonban nem tudtak és pár pillanattal később a lelkész eltűnt.”

Közreadta:

BABOS REZSŐ

KIADÓ ÉS SZERKESZTŐSÉG

Alapító:

Pomáz Város Önkormányzata

Felelős kiadó:

Pomázi Polgármesteri Hivatal
 2013 Pomáz, Kossuth L. u. 23–25.

Kiadásért felelős személy:

Dr. Balogh Pál
 jegyző

Felelős szerkesztő és hirdetésfelvétel:

Nagy Szilvia
 Telefon: 06-30/203-4010
 E-mail: pilis.pomaz@gmail.com

Nyomda:

Rúna Nyomda

Felelős vezető:

Elsik Gábor

Hirdetés leadása mérethelyesen
 .jpg, .tif vagy .pdf formátumban, CMYK színekben.
 Lapzárta minden hónap 20. napjáig.

Az írások tartalmáért a szerző vállalja a felelősséget.
 Nyomatottan megjelenik 6000 példányban,
 továbbá a www.pomaz.hu-n lapozható PDF-ben

HU ISSN 1587-7604

Polgármesteri utcabejárások

► Papmalom környékén kezdődtek az utcabejárások

Május elején kezdődtek a polgármesteri utcabejárások, az 1-es és a 2-es választókerület utcáiban, ahol felmérik milyen állapotban vannak az utak, járdák, megfelelően gondozottak-e a közterületek, az utak szegélyei, van-e megfelelő közvilágítás, rendesen ki vannak-e táblázva az utcanevek, van-e illegális hulladék lerakva az utcákban, van-e a közterületen par-

► Illegális hulladéklerakó az Alsó vár utca fölött

Vadkamerák az illegális hulladéklerakók miatt

Az önkormányzat vadkamerákat szerzett be, amiket Pomáz olyan részein szerelnek fel, ahol gyakran tesznek ki illegális hulladékot. A remények szerint így a hatóságok könnyebben be tudják azonosítani az elkövetőket.

Májusban többször több helyen is összeszedték önkéntesek az illegálisan lerakott hulladékot. Volt szemétszedés az ipartelepnél, a Majdánpolán a Magyar Vár Alapítvány szervezésében, és az Alcsevicán Ország István önkormányzati képviselő kezdeményezésére.

► Önkéntesek a Majdánpolán

koló rendszám nélküli autó. A hivatal munkatársai feljegyzéseket készítenek, a problémákat igyekeznek mihamarabb orvosolni.

A bejárásokon Leidinger István polgármester mellett Hardi Péter alpolgármester, Balogh Pál jegyző, az adott körzet önkormányzati képviselője és a hivatal munkatársai vesznek részt.

A jövőben is folytatódnak a bejárások, sorra véve a város további területeit is.

Szemelvények a koronavírus miatti intézkedésekből

– Májusban fokozatosan enyhültek a koronavírus járvány miatt életbe lépett korlátozó intézkedések. A május 1-3-ai hétvégét követően a kormány már nem adta át a jogot az önkormányzatoknak, hogy saját hatáskörben adjanak ki a településeken korlátozó intézkedéseket.

– A kormányrendelet szerint május 25-től újra működnek az óvodák és a bölcsőde. Ugyanakkor az iskolákban a tanév végéig, június 15-ig marad a tantermen kívüli, digitális munkarend szerinti oktatás. A tantermeken kívül, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozás szervezhető, hogy a tanulók be tudják hozni az esetleges lemaradásaikat.

– Az önkormányzat az iskolások és óvodások számára is biztosítja a gyermekétkeztetést. Az óvodákban és a bölcsődében korábban ügyletet is szerveztek.

– Ózongenerátort vásárolt az önkormányzat. A készülék levegőből képes ózont előállítani, és alkalmas a zárt helyiségek fertőtlenítésére, mivel hatékonyan elpusztítja a vírusokat.

– Pomáziak is részt vettek a KSH és a négy hazai orvostudományi egyetem által indított országos koronavírus-szűrővizsgálaton május első felében. 500 településről közel 18 ezer embert válogattak be véletlenszerűen felmérésbe, köztük 15 főt a városunkból. A tesztre a meghívottak 67 százaléka ment el, a legmagasabb részvételi arány – több mint 75 százalékkal – Pest és Nógrád megyében volt.

– Május 8-án veradás volt a művelődési házban, amin szép számban megjelentek a helyiek. A Magyar Vöröskereszt meg is köszönte mindezt. „Köszönjük Pomáz! 59 megjelent veradó, 53 sikeres veradás, 159 élet segítése, megmentése!” – szól a szervezet üzenete. A Vöröskereszt tájékoztatása szerint a koronavírus-járvány idején is szükség van vérkészítményekre, különösen a sürgősségi ellátásokhoz.

Sok információra volt szükségünk

Ország Istvánt, a Városfejlesztési, Városüzemeltetési és Műszaki Bizottság elnökét kérdeztük a fejlesztési terveikről, lehetőségekről, a főutca képének szebbé tételéről, és arról, hogy a várható HÉV-vonal felújítás és az elkerülő út megépítése, hogyan érinthetik Pomázt.

Milyen ügyekkel foglalkozik a bizottságuk?

Az egyik leghosszabb listája a mi bizottságunknak van, rengeteg dologgal foglalkozunk. Minden beruházásnak, építkezésnek a véleményezése, elbírálása átfut rajtunk. Emellett például a telekegyesítési kérvények, területek átminősítése, területcserék. Volt egy kis betanulási időszak az elején arról, hogy mi is a feladatunk, hatáskörünk. Nagyon sok információra volt szükségünk, meg kellett ismernünk a valós helyzetet, ahhoz, hogy tervezni tudjunk. Azért mi nekiálltunk, és az aktuális fejlesztéseket próbáltuk átnézni, hogy milyen lehetőségeink vannak.

És milyen lehetőségek vannak?

Átnéztük az óvoda és a Dera beruházást, de láttuk, hogy egyikhez sem lehet hozzányúlni. Egy módosítás a bürokrácia tengerében nagyon hosszú, és a pályázati feltételeken nem lehet változtatni. A belső kerékpárút megvalósítását sem így szeretnénk volna, de nem lehetett rajta módosítani. Az a két lehetőség volt, hogy vagy visszamondjuk az egészet, vagy elengedjük. Úgy gondoltuk, az a legjobb megoldás, hogy hagyjuk végig menni, és legközelebb próbálunk korrigálni a dolgokon.

Milyen pénzügyi lehetőségei vannak a városnak?

Mindenekelőtt az új pénzügyi vezetőtől számunkra tisztább képet várnunk. Az eddigi pénzügyi dokumentáció alapján – ami tele van olyan sorokkal, hogy „egyéb költség”, „egyéb munkaköltség”, „egyéb munkaszolgáltatás” – szinte átláthatatlan, hogy eddig mire költött a város és mennyit. Még január-februárban is jöttek olyan számlák, hogy „jaj, hát itt volt a fiókban, de még le sem volt könyvelve”, amiket aztán nekünk kellett kifizetni, pedig azok elköltéséhez semmi közünk nem volt. Jelenleg többszörös hátrányból indulunk, a ránk hagyott örökség, a járvány alatti kormányzati elvonások és extra kiadások miatt.

Milyen fejlesztési terveik, lehetőségeik vannak?

Vannak még folyamatban lévő pályázatok, például csapadékvíz-elvezetési munkák a Középhegy és a Mátyás király utcákban. Ezek már elő vannak készítve és most vannak közbeszerzési eljárás alatt. Illetve tervben van az Alcsevic villamosítása, amihez kértünk közvilágítási ajánlatokat is. Ha egyszerre készülhetne el a villamosítás és a közvilágítás, az sokkal költséghatékonyabb lenne. Meg kell csinálni a Béke út összekötését is az Alcsevicével. Ugyanakkor elkezdtek felmérni az intézmények energiafelhasználását, hogy tudjuk, hol kellene energiatakarékosági szempontból beruházni. Fontos lenne a helyi energiakibocsátás csökkentése szempontjából is a rossz energiafelhasználású készülékek, világítás, rossz hőszigetelés cseréje, és a jövőben alternatív energiákat használni. A hosszútávú terveinkben szerepel egy napenergia farm létrehozása. Ez bizonyos szinten tehermentesítené Pomáz energiaköltségeit.

A főutca rendezésére is vannak már tervek?

Az egy hosszútávú koncepció, szeretnénk jobbitani a főutca képét is. Egyelőre a lehetőségeket mérjük fel. Nagyon keskeny az út, amit szükség lenne szélesíteni, a közműveket pedig le kellene vinni a föld alá. Mindez nagy összegeket igényel, és valószínűleg – a technikai részletek miatt – minden lakóval külön meg kell egyezni, ezért a fejlesztése-

ket csak fokozatosan lehet megcsinálni. Első lépésben a református templomtól a városházáig, esetleg a Piac térig.

A HÉV-állomás környékének a rendezése már évtizedes probléma. Lehet ebben valami előrelépés?

Vitézy Dávid lett a Budapest Fejlesztési Központ vezérigazgatója, aki szeretné a HÉV-vonalakat fejleszteni, amibe bevonják a helyi önkormányzatokat is. Teljes pályarekonstrukciót akarnak, a föld alá vinni a vonalat és összekötni a csepeli HÉV-vel. Ami az állomás környékét illeti, az a MÁV-HÉV Zrt. és a Volánbusz területe. Ha tényleg bevonják az önkormányzatokat a fejlesztésekbe, akkor lehetne az igényeket szinkronizálni. Például, hogy a MÁV-HÉV ne Pomáz közepén deponálja a több száz köbméter kőzúzalékát, mert nem illik oda. Ha átadná azt a területet az önkormányzatnak – ahogy arról már korábban is volt szó – akkor csinálhatnánk ott egy parkolót. Vannak arra is próbálkozások, hogy nyilvános WC-t csinálhassunk az épületben. Tárgyalások is voltak ezügyben, amik a koronavírus-járvány miatt félbemaradtak. Fontos még, hogy Pomázon csak egy HÉV-megálló van. Az iparterelep előtt lehetne még egy, ahol egy parkolót is ki lehetne alakítani.

Új beruházók, vállalkozások is várhatók?

Nő az iparterület, az eddigi iparterületnél egy elég nagy terület lett átminősítve, illetve az Interspar mellett is van egy hasonló terület. Reméljük, hogy jönnek a beruházók is, ami munkalehetőséget teremtene a városban és az iparüzési adóból bevételünk is lehetne.

Az elkerülő útról van hír?

Szent István-telep felé, Budakalász határában, lesz egy felüljáró a HÉV felé, amit a Magyar Közút Nonprofit Zrt. épít. Pomáznak volt egy kis alkupozíciója, így megcsinálnak a városban egy-két zebrát, lámpás kereszteződést, illetve építenek egy körforgalmat az iparterületi kihajtónál.

A kisbusz útvonalának bővítéséről is volt szó korábban.

Igen, a Vróczi út felé szeretnénk megindítani a buszjáratot, de tervben van, hogy a szentendrei hátsó úton is közlekedjen a járat. Elsősorban a Szentendrére iskolába járó diákoknak kedvezve ezzel. A Vróczi út esetén felmerültek kétségek, hogy lehet-e a nagy forgalom mellett kiszámíthatóan üzemelni, de remélem, hogy meg tudjuk oldani.

NAGY SZILVIA

Már személyes ügyfélfogadás is van

A két hónapos szünet után, május 25-től már személyes ügyfélfogadásra is lehetőség van a Polgármesteri Hivatalban. Ehhez előzetes időpont egyeztetés szükséges.

Időpontot foglalni telefonon a (26) 814-300-as számon, levélben a pomaz@pomaz.hu e-mail címen, illetve személyesen az Ügyfélszolgálaton, hivatali időben lehet.

Az Ügyfélszolgálat helye: 2013 Pomáz, Luppa Vidor utca 12. Munkaidő: hétfő: 8–17-ig, kedd–csütörtök: 8–16.30-ig, péntek: 8–13.30-ig.

Az Ügyfélszolgálaton hivatali munkaidőben személyes ügyintézésrel intézhető a Pomázi Polgármesteri Hivatalnál ügyintézéshez szükséges nyomtatvány igénylése, valamint papíralapú kérelem, beadvány, közérdekű panasz, bejelentés benyújtása, általános tájékoztatás kérése.

A hivatal épületében kérjük maszk, vagy a szájat, orrot eltakaró sál, kendő viselését, illetve a 1,5 méteres védőtávolság betartását.

A Hivatal ügyfélfogadási rendje: hétfő: 13–17 óráig, szerda: 8–12-ig és 13–16-ig, péntek: 8–12-ig. A jegyző ügyfélfogadása: hétfő: 13–17 óráig tart.

A Pomázi Polgármesteri Hivatal Pénztári nyitva tartása: hétfő: 9–12-ig és 14–16.30-ig, szerda: 9–12-ig és 14–15-ig, péntek: 9–12-ig.

Díjmentes kertészeti tanfolyam terve

Habár ez az időszak még nem kedvez a közös programoknak, lassan ismét elővehetjük a veszélyhelyzet előtti gondolatokat. Megújul, és új funkciót kap a jelenlegi adócsoport (volt Postaépület) telekrésze a Kossuth Lajos utcában. A tervek szerint az udvar és az azt befogadó telek helyet adhat egy kertészeti oktatóprogramnak. A növényismeretet, alapvető virágoskert építési ismereteket, a sziklakert építést, gyepesítést is magába foglaló gyakorlati foglalkozásokat a Kerekérdő kertészeti vállalkozás és a Pomázi Közösségi Életkert tartja. A díznövénykert megépítése mellett lehetőség nyílik az alapvető komposztálási ismeretek elsajátítására is. Erre ad lehetőséget az áprilisban elkezdett komposztterelés, amit az önkormányzati zöldterületek javainak újrahasznosítására végzünk az udvarban jelenleg is. Előzetes felmérések szerint nagy érdeklődés kíséri a közösségi komposztálás így megvalósuló formáját.

A lakosok számára díjmentes részvételt biztosító „tanfolyam” és közös munka a várakozás szerint hozzájárul majd Pomáz város esztétikusabbá tételéhez, szépítéséhez.

Önkormányzati képviselőink elérhetőségei:

	Kiss László 1. választókerület
	kiss.laszlo.1vk@gmail.com
	70/633-4378
Fogadóóra: előzetes egyeztetés alapján	

	Leidinger István 2. választókerület
	polgarmester@pomaz.hu
	20/951-4420
Fogadóóra: e-mailes vagy telefonos egyeztetés alapján	

	Ország István 3. választókerület
	ország.istvan.3vk@gmail.com
	30/846-7310
Fogadóóra: előzetes egyeztetés alapján	
	Ország Istvánképviselő, Pomáz 3. választókerület

	Siklódi Csilla 4. választókerület
	siklodi.csilla.4vk@gmail.com
	70/489-7047
Fogadóóra: minden hónap első keddjén 17 órától a Műv. Házban	
	Siklódi Csilla képviselő, Pomáz 4. választókerület

	Andrásné Murányi Borbála 5. választókerület
	borbala@andrasek.hu
	20/968-9811
Fogadóóra: minden hónap utolsó keddje, 18 órától a Művelődési Házban	

	Nagy István 6. választókerület
	6.ker2019@gmail.com
	20/498-5672
Fogadóóra: telefonos egyeztetés alapján	
	Nagy István képviselő, Pomáz 6. választókerület

	Hardi Péter 7. választókerület
	csikovar@gmail.com
	20/336-1252
Fogadóóra: egyeztetést követően	
	Hardi Péter – Pomázért

	Sipos Zoltán 8. választókerület
	zoltan.sipos.pomaz@gmail.com
	20/294-4498
Fogadóóra: minden hónap első keddjén 17 órától a Karitász házban (Szent Miklós tér 1.)	

	Kósa Anikó kompenzációs lista
	kaniko0113@gmail.com
	20/398-8988
Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban	

	Rédei Imre kompenzációs lista
	imredei60@gmail.com
	20/928-9718
Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban	

	Sarkadi Attila kompenzációs lista
	sarkadia6406@gmail.com
	26/328-833
Fogadóóra: minden hónap első keddjén 18–19 óra között a Művelődési Házban	

Hasznos volt-e a Dera felújítása?

350 millió forint elköltött közpénz, közel 300 kivágott fa, mederkotrás, szelvénybővítés, két híd felújítása – véget ért a Dera rekonstrukció, amit még az előző önkormányzat kezdeményezett. Szakértőkkel jártuk be a patakat, azokra a kérdésekre keresve a választ, hogy valóban megfelel-e a rekonstrukció a céljának, azaz csökkent-e a patak árvíz veszélyessége? Illetve az élőhelyvédelmi szempontokat érvényesítette-e a beruházás?

Két éve a villámárvizek elleni védekezésre kapott az önkormányzat 350 millió forintot, és elkezdődött a Dera rekonstrukciója.

– A munkálatokba sajnos nem vontak be a patakhöz értő szakembert, és katasztrófavédelem szempontjából engem sem kerestek meg – mondta Leidinger István polgármester, a Pomázi Önkéntes Tűzoltóság volt parancsnoka. – A pomáziai akkor szembesültek a felújítással, amikor a fűtácán, a Maroni cukrászdával szemben, költési időszakban elkezdték kivágni a fákat. Amiért már komoly lakossági felzúdulás volt. Az újonnan megválasztott önkormányzat már egy robogó vonatra szállt fel – egy elfogadott pályázat, egy elfogadott terv, elfogadott költségvetés és kivitelező. Beleszólása már nem volt.

Márciusban befejeződött a rekonstrukció, 350 millió forintból, vagyis méterenként 117 ezer forintból. Ebből az összegből csak a fák kivágására és metszésére több mint 65,5 millió forint ment el. A polgármester fogalmazása szerint ekkora összegből már egy Ausztria-Németország minőségű patakocskának kellene átfolynia a településen, ami még ráadásul biztonságos is.

Dukay Igorral, a kisvízfolyások, patakok szakértőjével és Lenkei Péter természetvédelmi mérnökkel jártuk végig a patak felújított szakaszát, a Pataksor utcai hídtól a HÉV hídig. Lenkei Péter szerint nagyon fájó, hogy a munkálatok kezdetén a patakmederben semmilyen hulladékot nem szedtek össze, sőt a kikortort iszapot rápakolták a patak partján lévő műanyagszemétre. A szakértők úgy vélik, hogy ugyan indokolt lehetett Pomáz belterületén a mederkotrás, de kizárólag a nagyvízi mederből és kevés helyszínen. Sajnos azonban a beruházók az élőhelyvédelemmel nem törődtek, pont azt az élő részt, ami a pa-

► A patak természetes állapotából minél többet meg kellene őrizni

Nagy probléma az idegenhonos japánkeserűfű megtelepedése és egyre nagyobb terjedése a patak partján, ami kiszorítja az eredetileg ott élő növényzetet. A szakértők szerint ebből a szempontból is hiba volt a fák kivágása, mert az egyetlen módja, amivel védekezni lehet a fénykedvelő japánkeserűfű ellen, az az árnyékolás. Így viszont még nagyobb fényhez jut a növény, még gyorsabban és nagyobb területen terjed. Ha a szára beletörik a mederbe, akkor képes torlaszokat képezni.

Mivel természetes módon a patakban hordalékmozgás továbbra is várható, hordalékfogó medencéket is javasol Dukay Igor, amik iszapcsapdaként megtelneek évről évre, és rendszeresen takarítani lehetne. Hozzátette, fontos lett volna, hogy ökológiai szempontok szerint végezzenek beavatkozásokat a pataknál, úgy, hogy a természetes állapotából minél többet megőrizzenek. A patak ugyanis a nemzeti ökológiai folyosónak is része. Most ugyanezt visszafelé kell csinálni, vagyis olyan beavatkozásokat kell végezni, amik jók az élővilágnak. Fennáll az esélye, hogy egy ilyen trauma után, nehezen települ vissza az eddigi élővilág.

Hardi Péter alpolgármester elmondta, hogy két évvel ezelőtt, még képviselőként értesült a Dera rekonstrukció terveiről, és küzdöttek ellene, hogy ilyen formában megcsinálják. Természetesen meg kell védeni a települést az árvizektől, amihez szükséges az ember okozta problémák, például a hulladékok eltakarítása, és a patakmeder közepén álló, elpusztult fákat is el kellett távolítani. Ugyanakkor a márciusban záródott beruházás több kárt okozott a településnek, mint amennyi hasznot hozott, az eredeti célját nem töltötte be, és rombolást végzett a természetben. Reményünk az, hogy lesz új pályázat, ahol az ökológiai szempontokat is figyelembe véve tudjuk a patak felújítását megvalósítani, és Csobánkával együttműködve egy záportározót is meg tudunk építeni, ami lefejezné az árvizeket, így az áradás nem okozhat problémát a települések belterületein. Az árvízi védekezés szempontjából ez lenne a legfőbb feladat – zárta szavait az alpolgármester.

► József Attila utcai híd alatt otthagytak hordalék

taknak a lelke – a kisvízi meder – azt tették tönkre. Ezzel a vízvezetők kapacitása semmivel nem nőtt a pataknak, viszont az életet kikortázták belőle. Ugyanakkor érthetetlen, hogy a József Attila utcai hídnál, ahol valóban bővíteni kellett volna az átfolyási keresztmetszetet, sok hordalékot otthagytak a híd átfolyási szelvényében.

A fakivágásokról a szakértők elmondták, hogy a fák nagy szerepe van a patakmeder megtartásában. A meder kövekkel való kirakása helyett – amit egy árvíz elsodor magával – nagyon átgondolt helyeken fákat kellett volna ültetni, azok ugyanis a sűrű gyökereikkel tartják a medret. Vannak olyan fafajok, amik jól viselik a vizes közeget és alkalmasak lennének, ilyen például a fűzfa és az éger.

Ügyes-bajos építési ügyek

Az építésügyi jogszabályok az utóbbi években sokszor változtak, azt mondják az ügyintézés egyszerűsítése céljából. Gyakran halljuk, hogy „csak egyszerű bejelentés köteles” valami, vagy hogy nem szükséges hozzá engedély és máris azt gondolja mindenki, hogy akkor szabadon, kedve szerint valósíthatja meg a kertjében, a telkén a megálmodott építményeket. A jogszabályi változás elején emiatt előfordult, hogy csak egy pillanatra kopogott be hozzám egy ügyfél, hogy „Akkor csak szól, hogy jövő héten megkezdji a családi háza építését!” – és csodálkozó tekintettel hallgatta a hosszas tájékoztatómat, hogy nem hogy meg kell terveztetni az egyszerű bejelentés tárgyát, de sokkal részletesebb tervek szükségesek hozzá, hiszen ezentúl az utcaképet, faültetési tervet, a díszkőburkolat anyagát, stb. is ábrázolni, jelezni kell a tervezőnek a dokumentumokban, sőt az anyagválasztásnál a településképi rendeletben (TKR) foglaltakat is figyelembe kell venni.

Nem javasolt tehát megfelelő tájékozódás vagy építészmérnök tanácsa nélkül még nyílászárót sem cserélnünk, vagy kijavítanunk a tetőt, hiszen nem csak a 2018 óta érvényes Pomáz Város Önkormányzatának a településképi védelméről szóló 15/2018. (VI. 25.) önk. rendelete tartalmaz az engedély, a bejelentés köteles és a nem engedélyköteles vagy nem bejelentés köteles építési tevékenységekre is előírásokat, hanem az országos építésügyi előírások és egyéb jogszabályok (tűzvédelem stb.) örökségvédelem, műemlékvédelem is korlátozhatják/módosíthatják az elképzeléseinket, vagy írhatnak elő a kötelezően beadni szükséges kérelmeket.

A legfontosabb, hogy az „engedély” szó a lakosság által leggyakrabban épített épületekre, építményekre vonatkozóan a jogszabályban átalakult.

Helyette az

- egyszerű bejelentés tétele
- egyszerű bejelentés tétele tudomásul vétele
- tájékoztatás a tudomásulvételről
- településképi bejelentés tudomásul vétele
- településképi véleményezés,

típusú eljárásokat szükséges indítani. A használatbavételi engedélyek helyett is a **használatbavétel bejelentés tudomásul vétele, hatósági bizonyítvány kiadása** a gyakoribb a lakossági ügyek keretében, ami szintén megtévesztő lehet arra vonatkozóan kell-e és ha igen mit kell kérni az építkezés végén ahhoz, hogy az ingatlannyilvántartásban is megfelelően rendeződjön minden.

Pomáz városában a „klasszikus” építésügyi hatóság 2013. január 1-én megszűnt. 2020. március 1-től pedig a Pest Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztálya (2000 Szentendre, Városház tér 4.) látja el ezt a feladatkört. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy Pomázon ne keletkezzen építési ügyünk, hiszen a legtöbb építkezés főépítési szakmai konzultáció köteles, vagy azon felül a polgármester által kérelemre kiadásra

kerülő településképi véleményt is be kell majd adni az illetékes (fentebb jelzett) építésügyi hatósághoz, ill. az ÉTDR-en keresztül.

A Pomázra vonatkozó építésügyi előírásokat (helyi építési szabályzat és a településképi rendelet) megtalálja a www.pomaz.hu weblapon belül a http://www.pomaz.hu/epitesugy_hesz_telepuleskep link alatt, azonban javasoljuk egy építész tervező megkeresését, a tanácsának kikérését egy adott építési tevékenységre vonatkozóan, hogy könnyebben el tudjunk igazodni a kérelmek világában, hiszen a szokásos „csak egy kérdésem van” feltétele után gyakran tapasztaljuk, hogy a válaszuk az ügyfél számára újabbnál újabb kérdéseket is felvet a tájékozódásban.

Ugyancsak a város honlapján elérhető az a táblázat (<http://www.pomaz.hu/foepitesz>), amely összefoglalja, hogy mely esetekben lehet **főépítési szakmai konzultációt** kérni, valamint **településképi bejelentést** tenni, illetve **településképi véleményt** kérni.

SZCZUKA ÁTILKA

főépítész és

HÁMORNVIKNÉ CSEMEECKZI ZITA

településképi referens

Szemelvények a tűzoltóság életéből

A tűzoltóság életét is nagyban meghatározta a SARS COV-2 koronavírus ellen védekezés. Az állomány a múlt hónapban bevett gyakorlat szerint vasárnap esti órákban fertőtlenítette Pomáz város közterületeit. A híradóügyelet együttműködve a polgárőrséggel és a városrendészettel részt vett a hétfői közterületi lezárásokban előkészítve, koordinálva azt. Az ügyelet továbbra is szervezte az idős polgárok és a rászorulóknak megsegítését, összegyűjtve igényüket, elérhetőségüket. A tűzoltóság emelőhátfalas teherautója ismét feladatot kapott, az Élelmiszerbankba ment az élelmiszerelosztás alapanyagaiért. A vírus szerencsére továbbra is elkerülte az állományt.

Április 26-án Pomázon a Szárazér utcában egy feltételezhetően otthagyt étetés átter-

jedt egy közelben parkoló kisteherjárműre. A jármű teljes terjedelmében égett, a kikerülő szentendrei és pomázi tűzoltók két vízsugárral a járművet és a környezetében lángoló 100 négyzetméter bozótost eloltották. Személyi sérülés nem történt, de az anyagi kár igen jelentős.

Május 7-én Csobánka Cinke utcába érkezett jelzés, ahol zárt kertben égett nagy mennyiségű zöldhulladék. A kikerülő pomázi tűzoltók 1 vízsugárral a tüzet eloltották.

Május 15-én Pomázon a Sas utca és a Szárazér utca sarkánál égetett egy személy. A kikerülő tűzoltók felszólították, hogy oltsa el.

VARGA ZSOLT

médiafelelős

Trianon 100 éve

Egy évszázada élünk a ma ismert országhatárok között. 1920. június 4-én irták alá a versailles-i Nagy-Trianon kastélyban a szövetséges hatalmak és a Magyar Királyság a békeszerződést, ami az első világháborút lezárta a két fél között.

A békének, vagy nevezzük inkább békediktátumnak, súlyos ára volt. A legfájóbb pontjaként az ország elveszítette területe és lakossága kétharmadát. Az elcsatolt területek és az ottani lakosság az újonnan létrehozott nemzetállamok részei lettek.

A hatalmas területi veszteségek mellett az új határok közé zárt országot jóvátételi kötelezettség is terhelte a győztes hatalmakkal szemben. Közben saját gazdasága és iparromokban hevert, hiszen elcsatolták termőföldje, vasúthálózata, nyersanyagmezőinek, ipartelepeinek jelentős részét.

Az új határvonalak meghúzása után a magyarlakta területekről rengeteg menekült érkezett az országba, elsősorban Budapestre és Pest megye környékére. Sajnos Pomáz helytörténetében egyelőre fehér folt, hogy a települést miként érintették az akkori események.

A két világháború között városunkban is megindult az elszakított országrészekben lakó magyarsággal való kapcsolatfelvétel. Pomáz a felvidéki Fülek településsel alakított ki testvérvárosi kapcsolatot. Ennek emlékét őrzi ma is a Füleki utca elnevezése.

Az elmúlt évtizedben a HÉV-állomásnál alakították ki Trianon teret, ahol 2016-ban egy Nagy-Magyarország térplasztika is helyet kapott. A 100 éves évfordulóra rendezett megemlékezés alkalmából a teret az önkormányzat Nemzeti Összetartozás Terének nevezi el.

► Szilárdfyne Szalai Margit, pomázi iparművész „Trianon-allegória” című műve (1920 karácsonyán)

A Magyar Vár Alapítvány és Trianon

Biztosak vagyunk abban, hogy az emberek élete csak közösségekben teljesedhet ki, válhat valóban emberivé. A legfontosabb közösség a család és a nemzet. A családot a rokoni szálak kötik össze, a nemzetet a sajátos, csak rá jellemző kultúrája. A közösségek megmaradásához élettérre, otthonra, hazára van szükség, amelyet ha megcsönkítanak, a közösség fejlődése megtorpan, adott esetben megsemmisül, ezért ösztönös önvédelmi folyamatok indulnak el. Így járt a magyarság is 1920-ban, elvették a haza kétharmadát, és igyekeznek mindent elkövetni, hogy a határon kívül rekedt magyarok ne a saját kultúrájuk szerint éljenek. Alapítványunk 20 éve segíti a magyarság megmaradását, leginkább azokon az elszakított területeken, ahol a legjelentősebb az erőszakos beolvasztási szándék; Erdélyben, a Felvidéken, Kárpátalján és a Délvidéken. 18 éve táborokat szervezünk „Kárpát-medence Határok Nélkül” címmel, amelyre a történelmi Magyarország minden magyarok lakta területéről érkeznek vendégek. Adományokat gyűjtöttünk a beregszászi főiskolának, vagy árvizek idején Székelyföldre, tankönyveket vittünk Csaba testvér árvaházaiba és a csángó iskolákba, térségfejlesztési koncepciót készítettünk Kalotaszeg magyarságának és hosszan sorolhatnám a sok-sok közös tevékenységet, amellyel száznál is több településsel, civil szervezettel vettük fel a kapcsolatot. Mindeközben mi magunk is sokat kaptunk, megerősödöttünk, megismerhettük a tiszta népi kultúrát, megtapasztaltuk, hogy valóban igaz a mondás: „Magyarnak lenni büszke gyönyörűség!” Fontos számunkra az összetartozás, és nagyon fáj Trianon...

HERPAI SÁNDOR

Jankovits Gyula millenniumi emlékművei

1896-ban az országgyűlés egyhangú szavazattal elfogadta Thaly Kálmán történész, kuruc(os) költő, országgyűlési képviselő előterjesztését, hogy „...a honalapítás ezredik évfordulójának maradandó emlékképpé való megörökítése céljából (...) az ország hét különböző pontján emlékoszlopot állít.”

Ebből négy a Brassói, Zimonyi, Dévényi és a Munkácsi az égtájaknak megfelelően őrizte az ezeréves határt, három az ország (akkori) belsejében Ópusztaszeren, Pannonhalmán és a Nyitra melletti Zoborhegyen.

A pályázaton Jankovits Gyula szobrászművész nyerte el a brassói és a dévényi emlékmű elkészítésének jogát.

A Brassó fölé magasodó 980 méter magas Cenk tetőn állították fel Berczik Gyula műépítész által tervezett talapzatra a 18 méter magas oszlopon álló három és fél méteres Árpád-kori vitéz szobrát.

1896. október 15-én avatták az emlékművet, amelynek mindössze 17 év adatott, mert 1913 szeptemberében két kijevi terrorista Timotei Kirilov és a később Ilie Catarau néven románná változtatott Ilja Katarov megkísérelték felrobbantani. Nem sikerült, mert a robbanás csak az alapzatot rongálta meg, de

► Árpád-kori vezér szobra Dévényin

december 30-án éjszaka óriási vihar volt, ami ledöntötte a szobrot.

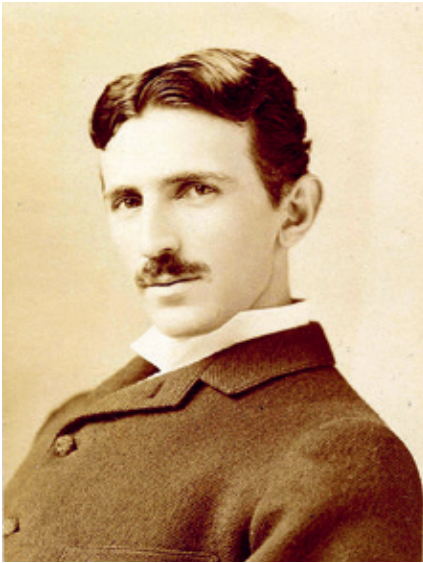
1916-ban a frissen állt román hadsereg szétlőtte a szobor talapzatát is.

1896. október 18-án avatták a dévényi várhegy legmagasabb csúcsára épült Jankovits Gyula által készített másik emlékművet, amelynek alapzatát szintén Berczik Gyula tervezte. Már jó fél éve aláírták a Trianoni diktátumot és még állt az emlékmű. 1921. január 11-én azután összeállt a különítmény és a Szlovák Hírszerző Iroda irodavezetője Jozef Honza a francia légió főhadnagyának személyes felügyelete mellett megkísérelték felrobbantani az emlékművet. Reggel 6-tól délután 4-ig dolgoztak, de nem sikerült. Másnap, 12-én, pontosan délben a robbanástól megemlekedő oszlop megdőlvé darabokra szakadt és a Dunába hullott. Élt 25 évet.

1917 körül Jankovits Gyula Pomázra költözött. 1923-ban elkészítette (közadakozásból) a Pomázi I. világháborús emlékművet, majd néhány év múlva Budapest III. kerületének, akkor még Békásmegyének, ugyancsak I. világháborús emlékművét.

BABOS REZSŐ

Tesla Pomázon

► Nikola Tesla (Kép forrása: wikipedia.org)

A szerb templommal szemben, a régi Lupa-ház falán hirdeti egy tábla, hogy 1881-82-ben majd 1892-ben is itt élt Nikola Tesla világhírű feltaláló. Júniusban van a Magyar Feltalálók Napja, ebből az alkalomból idézzük fel Tesla pomázi tartózkodását, hogy ezáltal egy kicsit a magunkénak is érezhessük.

Nikola Tesla 1856-ban született Smiljanban, legnagyobb találmányai az elektromosság, gépészet területén voltak, például az indukciós motor, a rádió, a többfázisú villamos hálózat, az energiatakarékos világítás, a távirányítás. Összesen 146 szabadalom kötődik a nevéhez. A híres tudós és feltaláló rokoni kapcsolatai miatt került fiatalon (25-26 évesen) Pomázra, ahol 20 hónapot töltött. Anyai nagybátyja, Mandics Pál ugyanis a helyi földbirtokos család tagjának, Luppa Paulinának a férje volt.

Mandics Pál kapcsolatai révén munkát talált a fiatal felfedezőnek Puskás Tivadar budapesti telefonközpontjában. Tesla a telefonközpontban megalkotta az ott dolgozók munkáját megkönnyítendő az első hangszórót, egy telefon kihangosítót. A fiatal feltaláló egy fővárosi séta alkalmával pedig a porba felrajzolta a háromfázisú villanymotor működését is.

Pomázi tartózkodása után szegődött az Edison művek párizsi részlegéhez, majd ment Amerikába, ahonnan 1892-ben még visszalátogatott a magyarországi rokonokhoz.

Balázs Gyula, a Német Nemzetiségi Általános Iskola természettudományos tanára kezdeményezésére, pár éve egy Tesla termet rendeztek be az intézményben. Korabeli Tesla installációval, kis könyvtárral, számí-

tógépes sakkal. Tesla-díjat is alapítottak, amit minden évben az iskola legjobb természettudományos eredményét elért hallgatója kap. Elmondása szerint nemzetközi szintű és vitathatatlan Tesla érdeme. Büszkének kellene rá lennünk, hogy fiatal éveiben a későbbi híres feltaláló talán pont Pomázon találhatta meg és szedhette össze a motivációit, ötleteit. Itt kapott egy lendületet a további életéhez egy fiatal ember, aki újra visszajött ide, amikor már híres ember volt.

► Emléktábla az egykori Luppa-ház falán

Wattay család történetéből – Buday Bornemisza Bolgár Pál

A Krum bolgár kán által 803-805 közötti avarok elleni háború után ide telepített bolgár katonaság utóda, vagy az oszmánok elől menekült bolgár nemesi családból származó Pál ősei a Rosd-szigeti (ma Szentendrei-sziget) Bolgárfalu (ma pusztá Szentendrével szemben) birtokosai voltak, majd Budára költözve használták a Buday nevet is. Édesapja Dániel, kinek örökségén, az oszmán (bosnyák

többségű) Budán élő László testvérével osztozkodott.

Az 1586 körül született református vallású Pál tanulmányait valamelyik magyar iskolavárosban végezte. 1612-től jogi végzettsége elismeréseként Pest vármegye szolgabírája Szécsényben. Hamarosan feleségül vette a vagyonos Nógrád vármegyei Tholdy László és Dávid Katalin lányát, Kovács Demeter özvegyét Tholdy Katát. 1619-től Pilis vármegye királyi adókirovó dikátora lett és Vácra költöztek. Bár testvére révén figyelmeztette a váci őrseget, azok nem készültek fel a budai pasa támadására, így 1620 novemberében Vácot feladták és Pál családjával újból Szécsénybe költözött. A családnak két lánya Anna és Sára, illetve egy fia ismert. Nógrádi falvai mellé Pest és Bács vármegyeiket is szerzett. Az oszmánok adószedés miatt az engedélyük ellenére fogságba ejtették, de erdélyiek segítségével szabadult. Több katolikus vezetőnek, így a váci püspöknek is prókátor (ügyvédje) volt. 1638-ban felsővattai Wattay I. Pálnak és feleségének Anna lányának házat vásárolt Szécsényben. 1647 körül elhunyt első felesége. Második felesége özvegy Tallósné Fridrik Zsuzsanna. 1655-től Nógrád vármegyei helyettes alispán, 1656-ban rövid ideig vallása miatt Habsburg fogságban volt.

A szentendrei Márkus Máté és János hívta fel a figyelmét Pálnak, hogy az óbudaiai szabadon használják „Kálóz és Pomáz” pusztákat, mert nincs magyar ura. A királyi adomány megnyerése után a szentendrieieknek adta bérbe a pusztákat. Kálóz és Pomáz pusztáit 1656-ban már felsorolta a Szent Benedeki Konvent (Garamszentbenedek) előtt a falvai között. A Bács vármegyei rác falvaiból telepítette be a két pusztát (a betelepített rácok kisebbik részének magyar vezetékneve, de szerb keresztnéve volt). 1661-ben Szécsényben hunyt el Pál, Budán élt fia korábbi halála miatt birtokait lányai örökölték. Pál telepítésével Pomáz lakossága folyamatos, de 1686-ban a keresztény hadak elől hosszabb időre a lakosság az erdőbe menekült.

BÁTONVI PÁL

Pomáz központjában,
telek eladó, 30%-os beépíthetőséggel. Ikerház építésére is alkalmas.

Telefon: (20)373-1676

Önmagunkat meghaladni – Beszélgetés Némethy Christoph lovasíjással

A Magyar Lovasíjász Akadémia Sportegyesület szakmai vezetője, a háromszoros lovasíjász Európa-bajnok mesélt a hazai és nemzetközi szinten is elismert akadémia létrehozásáról, a magyar kulturális és szellemi örökségünk újjáélesztéséről, és arról, hogyan lehet önmagunkat meghaladni, kitartó munkával elérni céljainkat.

Honnan indult a lovakkal való kapcsolata?

A Némethy család közel egy évszázados lovas múltat tekint vissza. Édesapám, Némethy Zoltán arra bátorított minket a bátyámmal gyerekkorunkban, hogy megismerkedjünk a lovassportok világával. Kezdetben lovastornáztunk, mellette karate-edzésekre jártunk. Idővel pedig olyan sportágat választottunk, ami ötvözi a loaglást a harcművészettel, így találkoztunk a 2000-es évek elején a lovasíjással. Kiváló lovasíjász-mesterektől tanultuk meg a sportág alapjait. Évekkel később megalkottuk a saját rendszerünket, melyben a különböző lovasíjász-technikák és stílusoknak is teret adunk, figyelembe véve a nemzeti sajátosságokat és hagyományokat.

lasképzésben. Tagjaink jelentős sikereket érnek el a hazai és nemzetközi megméretéseken. A tavalyi évben több mint 220 dobogós helyezésünk született a nemzetközi versenyeken, ennek a fele a magyar akadémiai tagok érdeme. 2008-ban, 2009-ben és 2019-ben Európa-bajnok lettem a sportágban, 2018-ban pedig világbajnok a magyar versenyszámban. Körülbelül 38 nemzetközi bajnokságot nyertem meg. Erre is nagyon büszke vagyok, de még inkább a tanítványaimra.

A mindennapok életszemléletében mit ad a gyerekeknek a lovasíjászat?

Az íjászat összpontosításra tanítja a gyereket. Ez lényeges, hiszen sok fiatal küszködik koncentrációs nehézségekkel. Megtanítjuk

– Az összpontosítás az íjászat titka?

Igen, és a mentális, fizikai egyensúly. A lovasíjásznak nagyon gyorsan, de egyben precízen kell betöltenie a vesszőt, majd kifeszítenie az ideget. A lövés pillanatát megelőzően figyelni kell az ideg megtartására, a kapkodás, idő előtti oldás, célvesztést eredményez. A lövés folyamata körülbelül két másodpercig tart. Az íjászat fizikai erőnlét is szükséges a mentális háttér mellett, hiszen íjászat közben az átlag lovasíjász versenyzők 20-30 fonterősű íjakat húznak ki és tartanak meg egy karral. A kihívást nehezíti, hogy a mozgásfolyamat közben a lóval is összhangban kell maradni. A legjobb lovasíjászok 50 méterrel eltalálják a 18 cm-es kör közepét, szinte már ösztönössé váló mozdulatokkal. Egy hosszú, egyenes, 100 méteres pályán a legjobbak kilőnek 14 vesszőt, amiből akár mind célba talál.

– Két éve pedig itt Pomázon megszervezték a sportág első világbajnokságát.

Nemzetközi versenyszervezőként 2017-ben, az Európai Lovasíjász Nagydíj Sorozat első állomásának a megrendezésével debütálhattunk. Majd 2018-ban megszerveztük a Magyar Vár Táborban az I. Nyílt Lovasíjász Világbajnokságot, amin 25 országból több mint 100 versenyző vett részt. 2019-ben ugyanitt valósulhatott meg a Gyermek és Ifjúsági Lovasíjász Világbajnokság. A 2018-as világbajnokságot két tanítványom nyerte meg, Maucha Ági (junior kategóriában) és Maucha Levente (senior kategóriában), én pedig második helyezést értem el. Az idén júliusra tervezett nemzetközi kupaversenyeiket a koronavírus-járvány miatt augusztusra vagy még későbbre kell halasztanunk.

Milyen érzés, hogy a tanítványa jobb volt a versenyen?

Rendkívül büszke vagyok rá, hiszen ez egy pozitív visszajelzés arról, hogy megfelelő szakmai képzés zajlik az akadémianál. Hiszem, hogy a legkiválóbb edzőket sikerült kinevelnünk az elmúlt években, így együtt építhetjük tovább ezt a gyönyörű sportágat. Sokat hangsúlyozom a diákjaimnak, hogy nem másokat, hanem önmagunkat kell meghaladni. A versenyfutamon során nem a másik legyőzése a cél, hanem saját teljesítő-képességünk túlszárnyalása, hiszen nem lehet mindenki világbajnok. Úgy hiszem, ez az egész életünkre igaz, nem csak a sportra.

N. Sz.

► Laszloczky Viktória képe, a címlapon lévő fotót Jeanne Shepherd Harford készítette

Mikor kerültek Pomázra?

2008-ban költöztünk a Pilis lábához, a Magyar Vár Tábor területére, ahol Herpai Sándor adott otthont a Magyar Lovasíjász Akadémiának (a köztudatban: Némethy Lovasíjász Akadémia). Jelenleg az akadémia közel 2500 tagot számlál, a határon túli tanítványokat is beleértve. Megközelítőleg 28 országban vagyunk jelen. Gyakoriak a hazai és a külföldi nemzetközi táborok, valamint online is tartunk oktatást.

Aztán jöttek a hazai és nemzetközi sikerek, egyéni és csapat szinten is.

– Az akadémia, mint az IHAA (International Horseback Archery Alliance – Nemzetközi Lovasíjász Szövetség) tagja, aktív szerepet vállal a nemzetközi szakmai együttműködések erősítésében. Hazánk vezető szerepet játszik az ősi hagyomány sportként történő újjáélesztésében és a lovasíjász utánpótlás

üket arra, hogyan irányítsák és tartsák fenn a figyelmüket. Az íjászatban kifejlesztett képességek a mindennapi életben is hasznosak. A szülők gyakran mesélik, hogy a gyakorlásnak köszönhetően javulnak a tanulmányi eredmények, könnyebben fókuszálnak a gyerekek, és az önismeretet is mélyítik az edzések. A lovakkal való kapcsolódás önmagában terápiás hatással bír. Minden ló egyedi karakterrel rendelkezik. Fontos, hogy milyen kapcsolati dinamika alakul ki ló és lovasa között. A lovasnak a lóval összhangban kell együttműködnie. Ez a kapcsolati egyensúly nélkülözhetetlen az interperszonális viszonyokban is.

A ló közben tudja a dolgát?

Egy megfelelően képzett ló igen. A lóképzés hosszú folyamat. A lovat fokozatosan hozzá kell szoktatni a látóterében hirtelen megjelenő tárgyakhoz és a lövések hangjához. Képzett ló nélkül nem lehet versenyezni.

Mit jelent nekem a zene?

Jó kérdés! Annyi mindent! Elsősorban csak a szokásos választ mondhatom: önkifejezést. Jobb, mint egy napló, több, mint egy vers. A zenével olyan érzelmeket lehet megmutatni, amiket csak szavakkal képtelenség. És ha ezeket az érzelmeket már dalba öntöttem, az mintha könnyítene a terhen a hátamon, csitít a fájdalmakon. Ha valami nyomja a lelkem, nincs jobb gyógymód rá, mint énekelni, százszor, amíg el nem engedem.

A zene a gondolkodásban is segít. Utazáskor, ha nem szól a fülemben a hangulatomnak éppen megfelelő lejátszási lista, a külső zajok megsüketítenek, a gondolataim örülten kavarnak. Amint bedugom a fülhallgatóm, és elindítom a kedvenc számaimat, az egész kitisztul. Nem mondom, akkor sincsenek egy helyben a gondolatok, de mintha egy úton haladnának előre felé, vagy éppen felfelé. Ugyanakkor vannak olyan koncertek például, ahol lehetetlen gondolkodni, de ezt a legpozitívabb értelemben mondom! Ezek követelik a figyelmedet, képtelen vagy másra figyelni, és ez az egyik legnagyobb érzés a világon.

A feszültségvezetés is egy a sok funkciója közül. Köztudott, hogy ha félsz, el kell kezdened dúdolni és az érzés elmúlik, vagy legalábbis csitul. Ha éppen nem írod ki magadból, de megtalárod a tökéletes dalt/dalokat, rengeteget tud segíteni a nehéz helyzetekben, legyen az csalódás, gyász vagy düh.

A zene összehozza az embereket. Ha idegenekkel vagy körbevéve és elkezdtek zenélni, az felér 5-6 találkozással. Megismeritek egymást egy teljesen más szinten, mint ahogy beszélgetés útján lehet. A közös zenélés segít megszeretni másokat, megszerettetni magad másokkal. Most képzelj el, hogy találkozol valakivel, akivel egyetlen közös témát sem láltok hirtelen. Aztán jön egy dal, amit mindketten ismertek, szerettek, és vele énekeltek. Nem rögtön olyan, mintha ezer éve barátok lennétek? Szerintem ez elképesztő.

Végül pedig a zene teremteni tud. Teremteni tud jókedvet, lendületet. Biztos nektek is vannak olyan napjaitok, amikor csak fekszetek és bambán néztek ki a fejetekből. Semmihez nincs

kedvetek, rossz passzban vagytok. Senki nem tud feldobni, a lelkibeszédek értelmetlenek. Ilyenkor egy jó album csodákra képes. Visszaadja az életkedvet, motivációt ad, megment. A zene ott van akkor is, amikor a szavak már értelmüket veszítették. A lendületet meg akkor érezzük igazán, mondjuk egy nagytakarításkor, amikor a jó pörgős twist örökzöldeket bömböltethetjük a hangfalakból, nem igaz? Aztán mit is ér egy jó krimi, a sejtelmes zene nélkül? Egy jó filmhez nagyon sokat hozzáad a jó zene.

Annyi mindent lehetne írni erről és biztos vagyok benne, hogy minden ember biztos emelne ki. Hogy számomra mit jelent a zene? Ha egy szóval kellene leírni: az életet.

ORSZÁG ESZTER

A tűzoltózenekar koncertje a Szent István téren

A Pomázi Önkéntes Tűzoltózenekar koncertsorozatának csak első, március 1-ei fellépését tudta megtartani a kastély újrainyitásakor. A következő március 15-én lett volna a városi ünnepséggel egybekötve. A Kossuth Lajos utca lezárásával, zenés vonulással szerették volna megidézni az egykori eseményeket, de

a vírus miatt ez, és a következő szabadtéri koncertek is elmaradtak. Május 23-án délután a megszokott élethez való visszatérés kezdetét jelezte nagyszerű előadásuk.

A SZITA (Szent István Téri Akciócsoport) majális idéző piknik hangulatot varázsolt a koncerthez, amire szép számmal jöttek el az érdeklődők. Rég látott ismerősök köszönthették újra egymást, a padokon és a fűben üldögéltek a családok, a környékbeli házak ablakaiból, kertjeiből is a zenét hallgatták, a gyerekek bicikliztek, egy pár táncra is perdtül.

A Helytörténeti Gyűjtemény kálváriája

A városban létezik ilyen, 3 éve megnyílt a kiállítás a felújított népi műemlék házban a Kossuth utca 48 alatt. Erről azonban a város lakók nagy része nem tud, még kevesebben vannak azok, akik látták is már. A gyűjtemény jelenleg zárva van.

A ház – egy hagyományos szerb paraszti porta lakóháza –, önkormányzati tulajdon, a kiállított tárgyak két meghatározó pomázi nemzetiség, a szerbek és a németek életéhez kötődnek, a nemzetiségi önkormányzatok, illetve kulturális egyesületek tulajdonában vannak. A baj az, hogy a több tulajdonos ellenére gazdjára, kezelője nincs.

A kilencvenes években a Pomáz Barátai Társaság (PBT) vállalt feladata volt a kiállítás létrehozása, bemutatása, iskolai programok szervezése, érdeklődők, kirándulók számára a bemutatás, kiállításvezetés biztosítása. Csinálták is több mint egy évtizeden keresztül. A lakóházban volt a néprajzi anyag, az utcfronti épületben, ahol most az Igazi Olíva bolt van, a város területének korai történetét bemutató régészeti és geológiai kiállítást rendeztek. Erről a helytörténeti füzetekben és a rendszeresen megjelentetett Hírlevelekben tanulmányokat is közöltek.

A korábbi önkormányzat azonban úgy gondolta, nincs elég érdeklődő ahhoz, hogy ezt továbbra is érdemes legyen üzemeltetni, a belépőjegyekből befolyt összeg nem fedezte a kiadásokat – a város fizette a szombat-vasárnap felügyelő, és tárlatvezető néni jelképes tiszteletdíját és a villanyszámlát. Megjegyzendő, hogy az iskolások és a szervezett programok látogatói számára ingyenes volt a gyűjtemény megtekintése, a betérő kirándulók, érdeklődők jegye is szándékosan alacsony volt. A PBT tagjai folyamatosan hozzáadott szellemi és anyagi adományaikkal működtették a „múzeumot”, és csinálták volna tovább is, ha az önkormányzat kb. 10 éve nem a bezárára voksol.

A német néprajzi anyag a szomszédos német-házba került, a szerb anyagot Siklóra

vitték és ott állították ki. A történeti anyag kölcsönzött része visszakérült a Nemzeti Múzeumba, vagy a területileg illetékes szentendrei múzeumba, a helytörténeti dokumentumok, fotók és tárgyak gazdátlanul hanyódtak a Művelődési Házban, majd egyéb épületekben, jelentős részük eltűnt, vagy megsemmisült, az épület léte is kérdésessé vált. A Pomáz Barátai még akkor is erőfeszítéseket tettek az épület, a faszervezetek védelmére. Meg is vádolták őket birtokháborítással mindezért.

Az utcai épületet, az egykori istállót bérleti szerződéses megállapodással helyreállították és 5 éve üzletként használják az Igazi Olíva tulajdonosai. Az első udvart is ők gondozzák, emellett rendszeresen szerveznek kulturális programokat.

Civilek nyomására a lakóépületet sok év bezártság után városi és pályázati pénzen sikerült helyreállítani. A Szerb Nemzetiségi Önkormányzat közreműködésével Siklósról visszakérült az oda elszállított anyag, elkészült az új kiállítás, amit 3 éve, 2017 novemberében ünnepélyesen megnyitottak – aztán bezártak. Ugyanekkor pályázatot írt ki a város az eredeti szerb portához tartozó gazdasági épület hasznosítására. A képviselőtestület indoklás nélkül, zárt ülésen, titkosított döntéssel erősen korrupciógyanus körülmények között egy olyan turisztikai fejlesztést ígérő egyesületnek juttatta az épületet, amelynek a kiállítás látogathatóságát is segítenie kellett volna. Noha több mint egy évig semmi ilyen tevékenységet nem végeztek, a város közpénzen, előzetes koncepció és terv nélkül hanyag és pazarló módon új tetőt csináltatott az üresen álló, semmire nem használt házra. A „pályázatgyőztes” egyesület ennek ellenére továbbra

► A képet köszönjük Janka Lászlónak

sem csinált semmit, 2 év után, 2019 december végén felmondta a bérleti szerződést, amit az akkori jegyző beszámoltatás és elszámoltatás nélkül egyszerűen tudomásul vett. Az önkormányzat új pályázat kiírásáról döntött, ami- ben szeretné az előző kudarcos vállalkozás tanulságait is hasznosítani. A képviselőtestület a Kulturális, Oktatási és Sport Bizottság feladatává tette a 2016. évi pályázati szöveg átdolgozását, ami februárban el is készült, a kijelölt bizottságok megtárgyalták és támogatták, a hivatalnak kellett volna a kiírást elvégezni. Sajnos nem történt meg a járvány előtt. A korlátozások enyhítésével a normális kerékvágásba visszatérő hivatali működés remélhetőleg gyorsan felveszi a történet fonalát, és rövidesen megjelenik a pályázati felhívás. Az biztos, hogy nyílt, és indokolt döntésben az a pályázó kaphatja meg az épület használatát, aki igazi közösségi célokra használja majd. Ebben első helyen szerepel a helytörténeti gyűjtemény – vagy talán jobb lenne tájháznak nevezni – látogatásának biztosítása, ehhez kapcsolódó programok rendezése.

SIKLÓDI CSILLA

Felújítási munkák a szerb templomban

A szerb templom 1719 és 1722 között épült. A gyülekezet első temploma eredetileg a Szabadság téren (régi nevén Piac tér) állt, ennek emlékére lett a szerb kereszt felállítva a téren. Az új templomot 1722-ben szentelték fel, védőszentje Szent György lett. Egyházi könyvet (anyakövet) 1750 óta vezetnek Pomázon.

A templom mostani felújítására nagyrészt azért kerül sor, mert közel 3 méteres magasságban alulról átnedvesedtek az épület falai. A felújítás munkálatait a hívek adományaiból és a hosszú évek során el nem költött egyházi vagyonból fedezik, mivel pályázati pénzeket sajnos nem sikerült elnyerniük. A munkákat

Csombor István vállalkozó végzi. A belső tartozás május közepén kezdődött és várhatóan augusztus közepén fejeződik be. Addig

is a templom mellett lévő házat kápolnának rendezték be, itt lehet megtartani a vasárnapi liturgiákat, ünnepeket.

Ha helyi termékeket, szolgáltatásokat keres

POMÁZ20

Helyi Termékek & Szolgáltatások

A Pomáz20 csoport megalakulásáig hosszú út vezetett, mégis egy hirtelen ötlettől vezérelve jött létre. Már jóideje próbáltam tudatosan vásárolni, illetve ügyeltem arra, hogy lehetőség szerint a helyi- illetve kistermelők termékeit sze-

rezzem be. A váratlanul kialakult gazdasági helyzet nehéz körülményeket teremtett a kisvállalkozásoknak, egyéni vállalkozóknak. Ekkor kezdtem el igazán gondolkodni azon, hogy vajon mivel lehetne a saját környezetünkben élőket támogatni, átsegíteni ezen a nehéz időszakon. Ekkor láttam meg egy ismerősöm által megosztott cikket, amiben egy vidéki városban működő közösségi üzletet mutattak be. Elkezdtem én is keresni, hátha Pomázon vagy a környékén is akad hasonló kezdeményezés. Sajnos nem jártam sikerrel... Gondoltam, akkor indítok egy csoportot, ahol a helyi kereslet és kínálat egymásra találhat.

Az ötlet szerencsére kedvező fogadtatásban részesült és már több mint 1200 tagja van a csoportnak. Az elnevezés – Pomáz20 – arra utal, hogy Pomáz és annak 20 km-es környékéről várjuk szeretettel a tagokat. Célunk, hogy minél jobban megismerjük egymást, felfedezzük mennyi mindent helyben is be tudunk szerezni vagy el tudunk intézni. A csoportban nagyon sokféle terméket és szolgáltatást lehet már most is találni, az alapvető élelmiszerektől kezdve a kézműves termékeken keresztül a legkülönfélébb szolgáltatásokig lassan tényleg minden elérhető – helyben. Magam is örömmel tapasztalom, hogy milyen sok tehetséges és értékes-érdekes ember lakik Pomázon és a környéken.

A jövőben szeretnénk, ha a csoport tovább fejlődne, jobban megismernénk egymást és szomszédjainkat. Célunk egy támogató közösség

létrehozása, ami nem csak a jelenlegi helyzetben nyújthat segítséget a vállalkozásoknak, de hosszútávon is a helyi gazdaság fejlődését támogatja és nem utolsósorban az ökológiai lábnyomunk is csökkentheti. Reményeink szerint ez a kezdeményezés talán a helyi piac fellendülését is elősegítheti.

A csoportba szeretettel várjuk a környékbeli vállalkozókat, termelőket és érdeklődőket is. Örömmel vesszük azokat a megkereséseket is, amivel a csoport működését szeretnék támogatni, például ötletekkel vagy saját önkéntes munkával.

A csoport a Facebook-on **Pomáz20 – Helyi Termékek & Szolgáltatások** név alatt található meg.

BÉKÉSI-SZABÓ ZSUSZANNA

Második menedék a cicák számára

Városunkra jellemző utcakép, hogy sok helyen találkozhatunk kijárós cicákkal, ez szinte egybeforrt a virágos ládák képével. A Pomázi Állatvédő és Állatsegítő Egyesület tagjai ezen a szokáson szeretnének változtatni. Sajnos sok ember számára egy cica élete nem sokat jelent. Szinte fogyóeszközként tekintenek rájuk. Pedig ők is érző lények. Nagyon kedvesek, bájosak és barátságosak tudnak lenni, ha kiismerjük és befogadjuk őket szívünkbe.

A macskák akár 15-20 évig is élhetnek, ha megfelelő ellátásban részesülnek és természetesen biztonságban vannak. A kijárós, utcacica élettartama ezzel szemben csak pár év.

Az ivarzási időszak a legkegyetlenebb számukra. Ekkor nem csak fajtársaikkal kell megküzdeniük, hanem bizony számos veszély leselkedik rájuk. Mindegy, hogy kandúrról, nőtényről vagy nem várt alomról beszélünk, az életük sok ember számára nemkívánatos.

Szeretnénk elindítani az utcacicák ivartalanítási protokollját, ami elsősorban a kóbornak tekintett vagy gazdátlanok vélt egyedekre

irányul. Amennyiben nem sikerül nekik gazdát találni a lábadozási időszak alatt, úgy visszahelyezzük eredeti élőhelyükre, ám minden egyes állatot egyedi azonosítóval fogunk ellátni a későbbi felismerhetősége miatt.

Sajnos az ország több pontján, így városunkban is tapasztalunk, hallunk kegyetlen tetteket négy lábú barátainkkal szemben. A már megszületett, de nem várt szaporulat elpusztítása vagy mérgező anyagok kihelyezése nagyon gonosz dolog. Ezért kérjük a lakosság segítségét, hogy az állatkinzásos eseteket a helyi hatóság felé minden esetben jelezzék.

Ezen felül szeretnénk minden macskatartót megkérni arra, hogy gondoskodjon megfelelő elzárásukról az év minden napján. A mai világban nem ördögtől való, ha egy cica be van zárva. Kistigriseinknek a lakásban is kialakíthatunk olyan helyeket, ahol kellő mennyiségben mozoghat, pihenhet és ezek szép díszei lehetnek lakásunknak is. Belső játszóterek és a külső területen kialakított, behálózott cica kennelek szerte az országban elérhetőek.

Ha egyetért a pomázi menhely célkitűzésével, hogy minél több cicát tudjunk ivartalanítani, kérjük felajánlását küldje a „Cicáknak” közlemény megjelölésével az OTP Banknál vezetett 11705008-20441069 számú számlára.

Köszönjük a segítséget!

„Az emberek már elfelejtették ezt az igazságot – mondta a róka. – Neked azonban nem szabad elfelejtened. Mindörökre felelős vagy azért, amit egyszer megszéldítettél.” (Antoine de Saint-Exupéry)

HEGVINÉ MOLNÁR KATINKA

**Pomázi állatvédők
Második menedék**

Porból, s porrá

„Látjátok, feleim, szemetekkel, mik vagyunk.” Az egyik legrégebbi írásos emlékünks is arról tanúskodik, hogy eleink csupán megfigyelésből adódó komoly tudással rendelkeztek a világ törvényeiről. A minket körülvevő megszámlálhatatlan formát ugyanazon építőkövekből rakta össze a teremtő. Ha ilyen erőnk volna, és nekilódult fantáziánkat nem akarnánk megbabolázni, magunk is rengeteg dolgot teremthetnénk például a konyhakertben. (Jól jönne egy folyton termő burgonyafa, különböző ágain különböző felhasználhatóságú krumplival, ami egész évben teremne. Vagy fűrtös retek, amely szőlőfűrt-szerűen folyton teremne a föld felett, stb.) Ezek megvalósításához is anyagra volna szükség. Lehetőség szerint olyan minőségűre és mennyiségűben, mint amennyit terményben megkaptunk a kiskerttől. Ezt belátva tehetünk úgy, hogy folyton új földet hozunk, hozatunk, vagy úgy is, hogy helyben igyekszünk visszaforgatni a legtöbb felhasználható alapanyagot: az utóbbi a kevésbé energiaigényes. A kerti hulladékot komposztálással tehetjük újra felhasználhatóvá. Ezen folyamat során a növényi részek lebomlanak, alapanyagot biztosítva újabb növényi élet keletkezéséhez. Mivel ez az egyik legősibb folyamat a természet maga gondoskodik véghezviteléről. Az élő elemeire bomlik, mihelyst megszűnik benne az összetartó erő, és újjászületik, amikor új életet épít. A komposztálás a lebomlás folyamata, rengeteg erre szakosodott egysejtű és többsejtű segítővel. A való életben jóval egyszerűbb, mint a könyvek lapjain. Nem vitatom, hogy professzionális szinten is végezhető, nagy szakértelmet igénylő is lehet, de a kiskertünkben – néhány

szabály figyelembevételével – is elérhetjük ugyanazt az eredményt, mint a profik: laza szerkezetű, jó illatú, tápanyagdús komposztot. Ez a néhány szabály: válasszunk árnyékos helyet, az alapanyagokat (kerti hulladékot) aprítsuk, felváltva rakjuk a száraz és friss alkotókat, hogy levegős legyen, tartsuk nedvesen. Ne rakjunk bele főtt ételt, nem lebomló dolgokat. Időnként forgassuk át. A komposzt a termőföldre forgatva tápanyag, a felszínre szórva a növényeknek gyógyszer. A kerti munka pedig orvossága a testnek és a léleknek is.

NAGY ISTVÁN

Felejthetetlen eper, csodás málna

Eperszezon van, és talán már kevesen tudják, hogy Pomáz egykor híres epertermő vidék is volt. Nagymamám kertjében 50 éve, ugyanazon a területen nő ez a gyümölcs. Még az ő szülei ültették, akik napszámosként dolgoztak a település gyümölcsstermesztő gazdájánál. Többféle régi gyümölcs is így került még az 1960-70-es évek környékén a kertjébe. Ő pedig még egy olyan kor világához tartozik, akik sokra becsülik szülei munkáját, ezért maradt az eper is és a többi gyümölcs is a kertben.

Igen, 50 éve terem ugyanazon a helyen, ugyanaz az eper. Ez a régi tájfajta gyümölcsök csodája. Ezt egyetlen mai túlnemesített, termesztett gyümölcsfajta sem tudja. Ami még utánozhatatlan az az ízük és az illatuk. Sokan emlékeznek még gyermekkorukból a nagyszülői kertből való gyümölcsökre, azok páratlan zamatára, amit hiába keresnek a boltokban drágán árult gyümölcsök esetében.

Az eper május közepétől érik először június közepéig, majd augusztus második felében újra. Ez is a régi fajták jellemzője, hogy többször- vagy folytonérők. Igen bőtermőnek mondható, gyümölcse világospiros színű, rendkívül finom, illata erőteljes és jellegzetes. Hamar romlik, néhány napig tartható csak el. A kertben lévő gyümölcs az elmondások szerint nagyobb volt a mostaninál és több is termett

rajta. Nagy valószínűséggel egy régi francia eredetű számócafajta, a Madame Moutot, amit az előző évszázad közepén kezdtek el Pomázon is termesztetni, így lett belőle a sok évtized alatt helyi tájfajta. Jól alkalmazkodott ugyanis az itteni klímához, talajhoz.

A málna ugyanígy került a nagymamám kertjébe, családi örökségként. Ezt a gyümölcsöt nem termesztették nagy mennyiségben Pomázon. Öreg málnatövekről van szó itt is, aminek gyümölcsei az évtizedek alatt egyre kisebbek lettek. Június közepén-végén érik először a gyümölcs, majd augusztus közepén másodszor. Rossz eltarthatóságú, a szedés napján el kell fogyasztani, vagy fel kell dolgozni. Íze és illata igen erőteljes. Az emlékek szerint a Dunakanyarból származik a gyümölcs.

Érdemes megbecsülni a málnát, akinek van még a kertjében. Magyarországról ugyanis egyre inkább eltűnőben vannak a málnaföldek, ültetvények. Ennek elsősorban klimatikus okai vannak, a gyümölcs jobban kedveli a hidegebb éghajlatot.

NAGY SZILVIA

Kertészkedjünk!

A kiskert, konyhakert az egyik legjobb kikapcsolódási lehetőség. Néhány egyszerű tipp mentén otthon, vegyszermentesen nevelhetünk növényeket, ehetünk friss, kerti zöldséget, gyümölcsöt, fűszernövényeket.

Krumplitorony – kis helyen se lehetetlen

Krumplitermesztés függőlegesen, krumplitoronnyal. Rétegről rétegre épül, alul egy krumpli három csírázó darabjával indult. Remélem, lesz egy vacsorára való belőle a családnak! :)

Növénytársítások – fontos a jó szomszéd, véd a kártevőktől!

Nagyszüleimnek mindig is volt veteményeskertjük. Szeretném feléleszteni a hagyományt és megtanulni néhány zöldség termesztésének módját. Két ágyást alakítottam ki, ahová a természetben kívánt növényeket egy növénytársítási táblázat alapján rendeztem össze. A földet szalmával takarom, hogy ne száradjon ki olyan könnyen, kevesebb gyom nőjön, és a szalma lebomlásával tápanyag kerüljön a földbe. Büdöskét, körömvirágot és többféle hagymát védőnövénynek használok a kártevők távoltartása érdekében.

Gondolkozzunk rendszerben!

A tavalyi folyton termő eper mellé került tépősaláta, padlizsán, karalábé, az ágyás egyik sarkában menta. A másik oldalon répa, petrezselyem és egy luffatök pislákol. A szabad helyekre pedig 4 koktélpáradicsom-palántát is befészkeltem. Szalmával takarom a földet és csalánázalékkal öntözöm őket, meg látjuk, mit csinálok jövőre ugyanígy, vagy nagyon másképp. :)

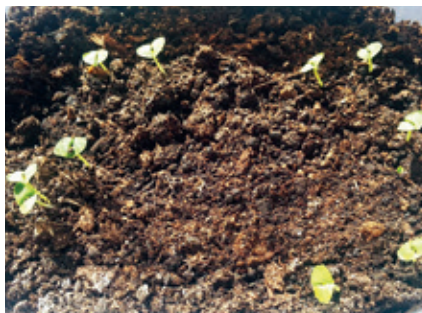

Kettő az egyben, sövény és gyümölcs!

A kert díszje lehet egy bogyós sövény – málna, piszke, ribizli, vagy ki mit szeret. Egy-egy bokor is hoz már annyi termést, amiből szívesen csemegézik a család apraja-nagyja.

Fűszernövények sziklakertben

Ablakban, balkonon, vagy épp sziklák közt is jól érzik magukat.

POMÁZI ÖKOKÖR

szerkesztette:
GELENCSÉR-HORVÁTH ANNA

grafikai elemek forrása:

PINTEREST

A teraszon is elfér – balkonkertészet

Tépősaláta, snidling, hagyma a teraszon. Sarkantyúka díszítésnek – szintén ehető, sajtok, saláták pikáns fűszeres kiegészítője lehet.

Bazsalikom – egyszerűbb, mint hinnéd

Bazsalikom magról. Kell neki a fény, hogy keljen, ezért a föld tetejére kell csak szórni és locsolgatni.

Év vége a Sashegyiben

Örömmel üdvözljük iskolánkban azt a 31 kilencedik osztályos tanulót, akik bennünket választottak arra, hogy középiskolai tanulmányaikat itt folytassák. Humán és angol tagozaton tanulhatnak gimnáziumunkban. Gratulálunk sikeres felvételijükhöz!

A kis leendő elsőseink is biztosan nagyon várják már, hogy az angol nyelvet, vagy művészeteket ismerhessenek meg nálunk. Lassan végére érünk a tanévnek, készülhetünk az új sashegyisek beiratkozására, fogadására.

A járványhelyzet miatt online ballagásra készül iskolánk, bízunk abban, hogy bár kis létszámban (sajnos vendégek nélkül), de személyesen is elbúcsúzhatunk ballagó nyolcadikosainktól. A nyár sokféle programlehetőséget tartogat diákjaink számára, sportol-

hatnak, táncolhatnak és pihenhettek végre, mert ez az utolsó 3 hónap igazi kihívás lett számukra is. Nagyon várjuk az Erzsébet-táborok pályázati kiírásait, amelyek számtalan lehetőséget tartogatnak majd arra, hogy a nyári szünetben kiváló elfoglaltságot nyújtsanak a gyerekeknek, hiszen sok szülő nyáron már dolgozni fog, és nehéz megoldani így a gyermekek felügyeletét.

A nyár a karbantartások ideje is, osztálytermek, folyosó festés következnek, a kerítés is megújul, technikai dolgozóink szorgalmasan szepítgetik az iskolát. Nagyon várjuk már a diákjainkkal való találkozást!

KAPIN GYÖRGYÉ
m.b. intézményvezető

Készülünk a nyárra a német suliban!

Nyári felújításokat tervezünk a német suliban. Mivel sok kis elsősünk lesz, tantermeteket, épületrészeket fogunk felújítani. Fon-

tosnak tartjuk, hogy tanulóinknak esztétikai élményt nyújtson a környezetük. Engedélyezték a nyári táborokat a Pomázi Német Nem-

zetiségi Általános Iskolában. Mivel nagyon fárasztó volt ez a néhány hónap szülőnek, gyermeknek, tanárnak, nagyon várjuk már a pihenést. Szinte a teljes június és július hónapokat be tudjuk tölteni jobbnál jobb programokkal. Napközi jellegű sport, alkotó, német honismereti táborokat szervezünk. Jó, hogy erre már van lehetőség, mert a gyerekeknek nagyon hiányoznak kis barátaik, tanáraik. A pedagógusok lelkesen várják az Erzsébet-táborok megjelenését, mert azzal sokkal megfizethetőbbé válhatnak a lehetőségek. Kedvcsinálnak néhány fénykép régebbi táborokból.

BALOG ILONA KATALIN

Teleki-Wattay Művészeti Iskola felvételizői

Terebesi Réka – Moderntánc szakos növendékünk sikeres felvételi

Gratulálunk Terebesi Réka diákunknak, aki idén tavasszal 3 év tanulmány után felvételt nyert a Dózsa György Táncművészeti Szakgimnáziumba. Így Réka ösztöl már hivatalosan a táncművészeti pályára készül. Felkészítő tanára Vincze Éva tanárnő volt, aki iskolánkban immár 5 éve működteti a Mo-

derntánc szakot. További sikerekben gazdag tanulmányokat kívánunk!

VINCZE ÉVA

Tisztelt Szülők! Kedves Gyerekek!

A következő tanévre való jelentkezés – a kialakult helyzet miatt – online formában, űrlap kitöltésével és elküldésével valósul meg. Leadási határidő: 2020. június 30.

A jelentkezést követően, amennyiben a helyzet már engedi, MINDEN jelentkezőnél készségefelmérésre, motivációs beszélgetésre kerül sor, amelynek időpontjáról e-mailben értesítjük a szülőket.

Intézményünkbe zeneművészet, moderntánc, színjáték és képzőművészet tagozatra várjuk a jelentkezőket.

Amennyiben kérdésük van, kérjük írják meg e-mailben a twmi.pomaz@gmail.com címre, vagy érdeklődhetnek telefonon: (30) 715-2697, intézményünk weblapcíme: www.twmi.hu.

A beiratkozás feltétele az éves térítési díj befizetése. Minden esetben ingyenes a hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel. (Határozat bemutatása szükséges.)

Szociális díjkedvezmény is igénybe vehető! Fontos, hogy az adatokat pontosan adják meg.

A megadott adatokat az Adatkezelési szabályzatnak megfelelően bizalmasan kezeljük, harmadik félnek nem adjuk át.

Megértésüket és együttműködésüket köszönjük!

POLÁNVINÉ TAKÁCS JUDIT

Veszélyes üzem a közlekedés

Mindenki közlekedik. Így vagy úgy, azaz gyalogosan, vagy gépkocsival (a tömegközlekedést most kihagyom). Magam is naponta autókázom, mivel a kissé távoleső iskolába egy darabon én fuvarozom az unokámat. Így van alkalmam megfigyelni, hogyan közlekedünk Pomázon – de persze másutt is. Azt látom, hogy sok gépkocsit vezető vagy nem ismeri eléggé a KRESZ-t, vagy ismerik ugyan, de nem tartják be előírásait. Egyik sem jó.

Téli reggeleken számtalan autót látni úgy haladni, hogy a havat vagy a szélvédőre fagyott párát nem takarítják le, csupán egy tenyérnyi helyet tisztítanak meg, és azon kukucskálnak ki. Gondoljunk bele, mennyit láthatnak így környezetükből..., nem sokat. Pedig jó megoldás a fóliát este ráteríteni a szélvédőre. Van egy régi szabály, ami így szól: látni és látszani. Igen, a látszani is fontos, sokan mégsem használják a világítást még szürkületben, sőt este sem.

Sok autós gyakran a világért sem, vagy nem megfelelő időben használja az irányjelzőt, például, ha a körforgalomba hajtanak be. A kereszteződésnél irányt változtató, elkanyarodó „fedékenyek” nemegyszer ugyancsak takarékoskodnak a jelzőfény használatával.

Reggelente, a bizonyára késve indulók, az elveszett időt szeretnék behozni, ezért aztán a városon belül a kötelező, illetve a keskenyebb

utcákban a jelzőtábla által előírt sebességkorlátozást nem tartják be, nem is beszélve pl. a hosszabb egyenes szakaszokon bemutatott versenytempóról. Hasonló a helyzet a szűk utcákban a beláthatatlan úttöréseknél, ahol meglehetősen sűrűn, mintha bekötött szemmel közlekednének néhányan.

Pomáz veszélyes város a gyalogosok számára is. A felnőttek még csak-csak tudnak magukra vigyázni, bár a gyalogosátkelőkön történt nem egy gázolás talán mégis mást mutat. Ám most inkább a gyerekekre hívnám fel a figyelmet. A Beniczky út–Kartal utca–Hunyadi János utca kereszteződés közelében felfestett gyalogátkelőkön átjutni az út túloldalára Pomázon talán a legkockázatosabb. Ezt nap, mint nap megtapasztalják a Sashegyi iskolába igyekvő gyerekek. Hiába állodgálnak türelmesen az út szélén, igen gyakran 6-8 autó is elszáguld, mire valaki végre-valahára megáll. Korábban a Sashegyi iskolában aláírásgyűjtés folyt annak érdekében, hogy legyen a gyalogosátkelést megkönnyítő jelzőlámpa, eddig hiába. Itt jut eszembe, hogy időnként azért a gyalogosok is „megérik a pénzüket”. Megegyezik, hogy meggondolatlan ötlettől vezérelve gyakran körültekintés nélkül, váratlanul lelépnek a járdáról még akkor is, ha „zebrához” érnek, és így hirtelen fékezésre kényszerítik az egyébként szabályosan közlekedő járművezetőket.

És végül egy kérés-javaslat, nem tudom, kinek kell címezni.

A Rákóczi út–József Attila út találkozásánál, a Coop parkoló bejáratához reggelente és este sokan érkeznek gépkocsival, akik hozzártatózójukat hozzák-viszik a HÉV-állomáshoz, illetve onnan haza. Ott egy évvel ezelőtt felfestett, kb. 4 méteres záróvonal húzódik, amelynek ma már nincs szerepe, hiszen a parkolóból kijövő gépkocsik nem kanyarodhatnak balra a buszpályaudvar irányába, tábla is tiltja, és a parkoló előtt egy pillanatra megálló autók is kénytelenek a forgalomba visszatéréskor ezen már értelmét veszített (!), ott felejtett, kopott záróvonalon áthajtani, ami azzal a kockázattal jár, hogy az „éppen” arra járó, vagy lesben álló rendőrök esetleg megbüntetik. Tehát el kellene távolítani. Viszont a József Attila úti cukrászdánál, pékségnél nagyon is szükség lenne egy duplazáróvonalra, mivel napi gyakorlat, hogy a forgalommal szemben parkol le néhány üzletbe igyekvő. Ekkor, és innen távozáskor a szembejövőket fékezésre kényszerítik, a haladási irányba visszasoroláskor ugyanezt teszik, tehát nyaktörő mutatóvanszámba megy.

Köztudott, bár kissé közhelyes, hogy a közlekedés veszélyes üzem. Éppen ezért lenne kívánatos, ha valamennyi forgalomban résztvevő – gyalogos-autós – egyaránt arra törekedne, hogy egymásra figyelve, udvariasan, türelmesen járnak az utakat, és akkor nem kell majd reszketni.

POROSZ PÉTER

Gólyahírek

Városunk újszülött lakóit köszöntjük itt lapunk hasábjain is, megosztva a szülők, hozzátartozók boldogságát. Hiszen az öröm valóban mindannyiunké. Kedves nagyon-nagyon ifjú pomázi polgárok! Boldog, hosszú életet kívánunk!

Pintér Brúnó	2020. 03. 07.
Bús Blanka	2020. 03. 12.
Tóth Bertold	2020. 03. 30.
Égerer Lotti	2020. 04. 02.
Tótor Máté	2020. 04. 03.
Harangi Lujza	2020. 04. 05.
Janó Kátya	2020. 04. 07.
Herczeg Réka	2020. 04. 23.
Herczeg Nóra	2020. 04. 23.
Eker Dániel Koppány	2020. 04. 30.
Bozsó Bende Zsombor	2020. 04. 30.
Bogdán Elena Viktória	2020. 05. 03.
Balatoni Lili Nóra	2020. 05. 06.
Varga Barnabás	2020. 05. 07.
Tamasi Bálint	2020. 05. 12.
Németh-Egry Olivér	2020. 05. 14.
Sipos Gergely László	2020. 05. 14.

Pomázi Polgár Olvasó oldala felhívás

Az Olvasó oldalára várjuk a pomáziak észrevételeit, javaslatait, saját történeteiket. Ha elbeszélni valójukat van, amit szeretnének az újságban megjelentetni, azt a pilis.pomaz@gmail.com címre küldhetik.

István Király Gyógyszertár

Cím: 2013 Pomáz,
Kossuth utca 15.

Telefon: 06-26-325-462

Nyitvatartás:
Hétfőn és csütörtökön:
7–19-ig
Kedden, szerdán és
pénteken: 7–18-ig
Szombaton: 8–13-ig

A gyógyszertárak vasárnapi és ünnepi ügyelete

Június

7-én 8–20 óráig
Kőhegy (Pomáz)
14-én 8–20 óráig
Viktória (Budakalász)
21-én 8–20 óráig
Vörösmarty (Pomáz)
28-án 8–20 óráig
Herkules (Budakalász)

Július

1-én 8–20 óráig
Viktória (Budakalász)
5-én 8–20 óráig
István Király (Pomáz)

Biozöldségek
a piacon,
és kosaras
rendszerben!

Megrendelés:
20/498-5672

Vörösmarty Gyógyszertár

Cím: 2013 Pomáz,
Vörösmarty utca 12.

Telefon: 06-26-326-402

Nyitvatartás:
Hétfőtől péntekig:
8–18 óráig
Szombaton:
8–12 óráig

Kőhegy Gyógyszertár

Cím: 2013 Pomáz,
Jankovich Gyula utca 2.
Nyitva: hétfő–péntek:
8–19 óráig
Szombaton: 8–13 óráig

Telefon: 06-26-326-240,
06-26-786-825

www.kohegy.hu
patika@kohegy.hu

Napos és előnevelt csirke kapható a pomázi baromfikeltezőnél

Nyitvatartás:
nunkanapokon: 8-16 óráig
szombaton: 8-12 óráig

Pomáz,
Bethlen Gábor utca 1/a.
Telefon: (06-26) 325-869

Szeretné megtalálni problémáira a megoldást? Tanácsalannak érzi magát, elakadt és nem tud továbblépni?

Jobban meg akarja érteni önmagát és környezetét? Ebben segít Önnek a tarot kártya és a cigány kártya. A kártyák nyújtotta útmutatással az Ön személyiségére hangolódva, érzékeny és intelligens hozzáállással, partnerként segítünk Önnek, hogy minél teljesebb, boldogabb életet éljen.

dr. Gócz Andrea
06-30/394-3827

Bojler szerviz

Hajdú és olasz bojlerok javítását, cseréjét, vízkötelenítését vállalom a hét bármilyen napján.
Telefon: 06-30-708-6052

Villanyszerelés

- elektromos hibaelhárítás
- szerelvények (biztosítéktábla, konnektorok, kapcsolók cseréje)
- fogyasztók szakszerű bekötése
- bojlerok javítása, vízkötelenítése
- lámpatestek szerelése, javítása

Telefon: 06-30/879-0635

„Felkelék én jó reggel hajnalba...

*S kimenék én ajtóm elejibe.
Feltekinték magas menyországba,
S annak látám menyország kapuját,
Azon belül menyország ajtaját,
Azon belül egy rengő bölcsőcskét.”*

Smart Water Bt.

Víz- és szennyvíz bekötések (telken belül is), csapadékvíz elvezető rendszerek tervezését, meglévő kutak (ásott, fűrt) vízjogi fennmaradási engedélyeztetését, kivitelezési munkák felelős műszaki vezetését, valamint műszaki ellenőrzését vállaljuk!

Smart Water Bt.
Tel.: 06-20/390-7598
E-mail:
smartwaterbt@gmail.com

Tetőfedő-bádogos-ács munkák, valamint lapos tetők szigetelése
Tel.: 06-70-578-1468

e-mail:
badogosbela47@gmail.com

REDŐNYÖK

(Alumínium, fa, műanyag)
Szalagfüggönyök, harmonikaajtók, napellenzők, szünnyoghálók, fixes és mozgatható kivitelben relaxa, roletták, gurtnicserék
javítások
EGÉSZ NAP
Telefon: 06-30-987-1237

Kedves Partnerünk!

Továbbra is várjuk megrendeléseiket a megadott elérhetőségeken.
Üdvözlettel: a Pomázi Polgár szerkesztősége

Pomázi Polgár hirdetési tarifák

Méret	nettó	+áfa	bruttó	színes
1/1 (210 x 297 mm) + 3 mm kifutó	40 000	10 800	50 800	60 960
1/2 (178 x 134 mm)	20 000	5 400	25 400	30 480
1/4 (86,5 x 134 mm)	10 000	2 700	12 700	15 240
1/8 (86,5 x 64,5 mm)	5 250	1 415	6 665	8 000
1/16 (41 x 64,5 mm)	2 700	730	3 430	4 115
1/32 (41 x 30 mm)	1 350	365	1 715	2 055

Városi Szolgáltató Nonprofit Zrt. 2020. évi szelektív hulladékgyűjtési naptár – Pomáz III. negyedév

július			augusztus			szeptember		
1	sze		1	szo		1	k	
2	cs	CS3	2	v		2	sze	
3	p	P3	3	h		3	cs	CS4
4	szo		4	k		4	p	P4
5	v		5	sze		5	szo	
6	h		6	cs	CS4	6	v	
7	k		7	p	P4	7	h	
8	sze		8	szo		8	k	
9	cs	CS4	9	v		9	sze	
10	p	P4	10	h		10	cs	CS1
11	szo		11	k		11	p	P1
12	v		12	sze		12	szo	
13	h		13	cs	CS1	13	v	
14	k		14	p	P1	14	h	
15	sze		15	szo		15	k	
16	cs	CS1	16	v		16	sze	
17	p	P1	17	h		17	cs	CS2
18	szo		18	k		18	p	P2
19	v		19	sze		19	szo	
20	h		20	cs	CS2	20	v	
21	k		21	p	P2	21	h	
22	sze		22	szo		22	k	
23	cs	CS2	23	v		23	sze	
24	p	P2	24	h		24	cs	CS3
25	szo		25	k		25	p	P3
26	v		26	sze		26	szo	
27	h		27	cs	CS3	27	v	
28	k		28	p	P3	28	h	
29	sze		29	szo		29	k	
30	cs	CS3	30	v		30	sze	
31	p	P3	31	h				

	ünnepnap
	szállítási nap

Kedves Pomáziak!

Az utcanévjegyzék elérhető a város honlapján, a www.pomaz.hu címen.

A zöldhulladék gyűjtés időpontjai továbbra is megegyeznek a szelektív hulladékok szállítási napjaival.